

Gemeente Nieuwkoop
T.a.v. gemeenteraad
Postbus 1
2460 AA TER AAR

21.02981

beantwoording schriftelijke vragen

onderwerp	signalen toename GGZ meldingen
Vragen gesteld door	VVD - L Spierenburg
Datum vragen	18 januari 2021
portefeuillehouder	G. van Duin
opgesteld door	Maatschappelijke Ontwikkeling / Elly Loos-van der Meer
Datum	
beantwoording	18 februari 2021

Inleiding

Mevr. Spierenburg van VVD meldt het volgende:
De Nederlandse GGZ heeft in december jl. een alarmerend signaal afgegeven. GGZ ziet een "forse" stijging van het aantal crisismeldingen bij de eigen jeugdinstanties. Zij leggen daarbij een verband met Corona. En roepen Gemeenten op om zorgprofessionals de ruimte te bieden om benodigde zorg te verlenen en om die reden zo nodig minder (of niet) vast te houden aan verantwoordingseisen.
Bedoelde berichtgeving brengt ons tot het stellen van de volgende vragen:

1. Vraag:

Bent u bekend met dit signaal van de Nederlandse GGZ?

Antwoord:

Ja, wij zijn bekend met dit signaal, zowel vanuit de VNG als vanuit de TWO Holland Rijnland, die voor ons het contractbeheer uitvoert.

2. Vraag:

En is dit voor u aanleiding geweest om hierover navraag bij de GGZ te doen om inzicht te krijgen of dit signaal ook van toepassing is op Nieuwkoopse kinderen?

Antwoord:

Ja, er is wekelijkse afstemming met de TWO Holland Rijnland over alle vormen van jeugdhulp en daar komen ook de toenemende crisismeldingen aan de orde en de gesprekken hierover met aanbieders. In de Holland Rijnland gemeenten zien we nu het volgende (algemene) beeld:

Tieners en pubers

Gebrek aan perspectief is veel gehoord signaal.

Parnassia signaleert dat het ontbreken van een dagstructuur een negatieve impact heeft op de behandeling van cliënten met verslavingsproblematiek (afdeling Brijder) en er bij meer cliënten een terugval heeft plaatsgevonden.

Bij Curium is sprake van een toename van jeugdigen met ernstige GGZ problematiek, met name op gebied van suïcidaliteit, depressiviteit en eetstoornissen bij tieners en pubers. Dit vraagt onder meer inzet van personeel, omdat deze 24 uurs-zorg nodig hebben.

Bij Rivierduinen is het aantal crisismeldingen en spoedintakes toegenomen, ook met name op gebied van suïcidaliteit, depressiviteit en eetstoornissen bij tieners en pubers.

De toename bij deze aanbieders vond vooral plaats vanaf december 2020.

Wanneer sprake is van een crisissituatie of een spoedintake dan wordt de cliënt direct aangemeld en niet op de wachtlijst geplaatst. Daardoor kan een toename in crisisaanmeldingen ervoor zorgen dat de wachttijd voor andere cliënten toenemen met als risico dat de problematiek in deze periode verergert.

Vrijgevestigde praktijken merken hierdoor dat de vraag naar overbruggingszorg terwijl cliënten op de wachtlijst staan voor specialistischer aanbod toeneemt.

Maar er zijn ook positieve geluiden. Door de jeugdhulpaanbieders is snel geanticipeerd op de ontwikkelingen en met name in de groep tieners en pubers is veel digitaal aanbod ontwikkeld voor crisismanagement en om behandelingen succesvol door te zetten. Tevens is de ontwikkeling van online groepsinterventies versneld. Men is enthousiast over de ontwikkeling en de resultaten tot nu toe.

Het Jonge kind

De druk op de ouders met kinderen in het basisonderwijs is groot.

De jeugdhulpaanbieders die deze specifieke doelgroep bedienen geven aan dat er in deze 2^e lockdown een stijging is van diagnostiek & behandeling. Ook hier worden andere interventies ingezet dan bij een reguliere behandeling. Er is veel aandacht voor crisismanagement en stressreductie in het gezin. Daarnaast is er ook nog het reguliere deel van de behandeling waardoor trajecten langer duren. Ook kunnen delen van de behandeling niet worden uitgevoerd omdat digitaal behandelen niet mogelijk is bij het jonge kind.

3. Vraag:

Zo nee, waarom niet?

Antwoord:

Dit is niet van toepassing, het heeft volop onze aandacht.

4. Vraag:

En mogen wij u – in dat geval – verwachten dat u dat alsnog gaat doen?

Antwoord:

N.v.t.

5. Vraag:

Zo ja, is er in de Gemeente Nieuwkoop in de loop van 2020 sprake van een stijging in het aantal crisismeldingen?

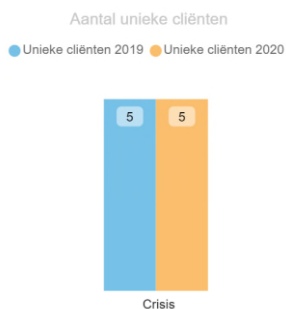
Antwoord:

De cijfers zijn (op dit moment) nog niet helemaal betrouwbaar omdat:

1. De facturatie over december 2020 nog niet compleet is, waardoor de in gesprekken genoemde stijging van crisisplaatsingen vanaf het einde van het jaar nog niet zichtbaar is.
2. Wanneer een crisis plaatsvindt tijdens een lopende behandeling wordt de inzet op de lopende behandeling gefactureerd waardoor deze in de cijfers niet als crisis wordt gecategoriseerd. Alleen wanneer een plaatsing in/door crisis plaatsvindt wordt deze als crisis gecategoriseerd.

Crisisplaatsingen

Hiermee rekening houdend zien we voor Nieuwkoop (op basis van facturatie tot en met november 2020) geen stijging in aantal crisisplaatsingen op jaarbasis:

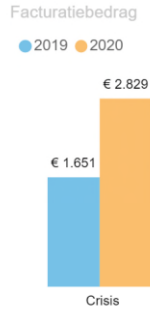

Het valt echter wel op dat het aantal crisisplaatsingen in het najaar 2020 (september 2020 t/m november 2020) ten opzichte van het najaar 2019 wel aanzienlijk hoger is:

Dit lijkt het signaal te bevestigen dat in het voorjaar (tijdens de 1^e golf) minder crisisplaatsingen hebben plaatsgevonden (oftewel doordat er minder crisis plaats heeft gevonden of doordat er minder zicht op is geweest) en dat het aantal crisissituaties in het najaar, tijdens de 2^e golf is gestegen.

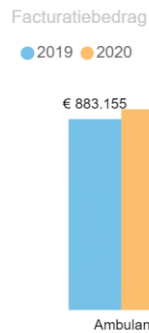
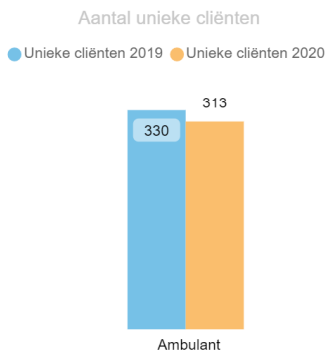
Daarnaast is het ook opvallend dat de kosten voor deze 5 crisisplaatsingen aanzienlijk hoger zijn dan de kosten voor de 5 crisisplaatsingen in 2019:

Handelen in crisis

Jeugdhulpaanbieders geven aan dat zij de afgelopen maanden meer hebben moeten handelen in crisis en de problematiek bij een aantal doelgroepen door Corona is verergerd.

Voor Nieuwkoop lijkt de facturatie deze signalen te bevestigen: alhoewel het aantal cliënten is gedaald zijn de kosten toegenomen:

	Aantal unieke cliënten	Facturatie-bedrag	Gemiddelde kosten per cliënt per maand	Kostenstijging per cliënt per maand
2019	330	€ 883.155,-	€ 515,-	
2020	313	€ 929.132,-	€ 545,-	6%

(op basis van facturatie over de maanden januari tot en met november)

6. Vraag:

Zo ja, kunt u ons daar - met inachtneming van de privacyregels - inzicht in geven?

Antwoord:

Zie hierboven

7. Vraag:

Is er daarbij een relatie tot Corona gelegd?

Antwoord:

We hebben geen harde cijfers over de mate waarin crisisplaatsingen door Corona komen. We hebben echter wel diverse signalen van aanbieders over het effect van Corona op crisis en behandeling.

8. Vraag:

En heeft u in een eventuele stijging in meldingen aanleiding gezien tot het bieden van hulp in welke vorm dan ook en/of (extra) ruimte geven aan zorgprofessionals?

Antwoord:

Crisis

Bij crisis wordt altijd hulp verleend.

GGZ-behandeling

Vanwege corona is het mogelijk gemaakt om (op cliëntniveau) extra inzet te leveren. Ook als deze inzet uitstijgt boven de kaders voor de desbetreffende dienst.

Dit betekent echter dat van aanbieders wordt verwacht dat de hogere inzet op cliëntniveau binnen de afgesproken bestedingsruimte wordt uitgevoerd. Dit betekent echter wel dat hierdoor binnen de bestaande maximale bestedingsruimte minder cliënten in zorg genomen kunnen worden.

Nee tenzij-regeling

Indien het niet direct in behandeling nemen van een kind ertoe leidt dat de veiligheid van een kind in het geding is, geldt de nee-tenzij regeling binnen Holland Rijnland. Het jeugd- en gezinsteam beslist, in overleg met de betreffende gemeente over een dergelijke casus, waarna de behandeling of opname direct ingaat.

De kosten zijn voor de betrokken gemeenten, buiten begroting en budgetplafonds om. Een dergelijke casus als gevolg van GGZ crisis heeft zich in Nieuwkoop in het vierde kwartaal één keer voorgedaan.

Meerkostenregeling

De jeugdhulpaanbieder kan een beroep doen op de meerkostenregeling corona via Holland Rijnland (extra uitkering in gemeentefonds). Dit heeft betrekking op kosten zoals beschermende middelen, huur grotere behandelruimte, verstrekken van laptops aan minvermogende cliënten. Zodat de aanbieders zoveel als mogelijk veilig door kunnen gaan met crisisopvang en behandeling.

Landelijk beeld

Zoals u bekend zal zijn, zijn de signalen en knelpunten in de GGZ jeugdhulp een landelijk beeld. Naar aanleiding hiervan brengen de VNG en het ministerie van VWS op dit moment de capaciteit en knelpunten (regionaal en landelijk) in beeld via de 42 jeugdhulpregio's. Via de Nederlandse ggz loopt een uitvraag bij de zorgaanbieders rondom zorgcapaciteit.

De resultaten worden gebruikt om met betrokken partijen (VNG, Min VWS, Nederlandse GGZ en beroepsverenigingen) in beeld te brengen welke knelpunten er zijn of extra ondersteuning nodig is. De staatssecretaris zal de resultaten, geanonimiseerd en op geaggregeerd niveau, delen met de Tweede Kamer.

Op dit moment is nog niet bekend of dit zal leiden tot verruiming van middelen en ondersteuningsmogelijkheden.

9. Vraag:

Zo ja, welke hulp/ruimte is geboden?

Antwoord:

Zie hierboven

10. Vraag:

En heeft u daarbij getoetst of met deze hulp/ruimte voldoende antwoord wordt gegeven op de hulpvraag/-noodzaak?

Antwoord:

Dit blijven we monitoren door ons reguliere contact met de TWO jeugdhulp op dit gebied. Echter, aangezien de coronacrisis voortduurt en de strenge maatregelen grote impact hebben op jeugdigen en gezinnen is het nog te vroeg om deze vraag volledig te kunnen beantwoorden.

11. Vraag:

Zo nee, waarom niet? En wat is daarvan eventueel het gevolg?

Antwoord:

Zie hierboven.

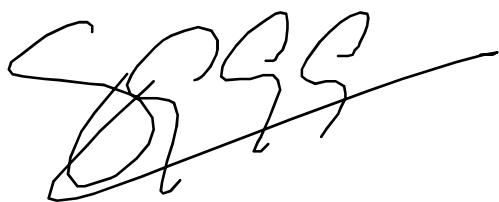
12. Vraag:

Indien er geen sprake van stijging is, heeft u er dan beeld bij waarom de Gemeente Nieuwkoop daarin klaarblijkelijk een uitzondering op is?
Mocht Nieuwkoop geen stijging hebben, kan je dat dan verklaren?

Antwoord:

Er zijn nog geen gegevens bekend vanaf december 2020.
Het aantal cliënten van Nieuwkoop is een relatief kleine populatie waardoor het lastiger is om een trendlijn te zien wanneer het gaat om aantal crisisplaatsingen.

burgemeester en wethouders van Nieuwkoop

Govard Slooters
secretaris

Robbert-Jan van Duijn
burgemeester